

**Wetenschappelijke Commissie 15 december 2000 (Geologisch Instituut, Campus
De Sterre S8, Gent, 14u)**

Verslag van de vergadering

Aanwezig: Peter Bossier (vervanger Rudy De Clerck), Patric Jacobs (voorzitter), Jean Lanckneus, Brigitte Lauwaert (vervanger Georges Pichot), Martine Leermaekers (vervanger Frank Dehairs), Jan Mees, Frank Monteny, Frank Mostaert, Jan Seys (verslaggever), Els Vanden Berghe, Tim Verslycke (vervanger Colin Janssen), Magda Vincx

Verontschuldigd: Jean Berlamont, Rudy De Clerck, Frank Dehairs, Rudy Herman, Colin Janssen, Patrick Meire, Jaak Monbaliu, Georges Pichot, Ernest Schockaert, Filip Volckaert

VERSLAG

1) Goedkeuring verslag vorige vergadering

Het verslag van de vergadering van 8 september 2000 wordt goedgekeurd.

2) Eventuele bijkomende agendapunten

Geen.

3) Beslissingen van de vorige Raad van Beheer

Informatief: Jan Mees overloopt de agenda en licht toe.

4) Prijzen: toekenning aanmoedigingsprijzen en North Sea Award

De Wetenschappelijke Commissie adviseert de Raad van Beheer om Chantal Martens en Véronique Vanquickelberghe voor te dragen als laureaten voor de VLIZ aanmoedigingsprijzen 2000 en Johan Craeymeersch voor de North Sea Award 2000. De commissie volgt hiermee het oordeel van de jury, dezelfde dag samengekomen onder voorzitterschap van Patric Jacobs, die het werk van Chantal en Véronique selecteerde uit een totaal van 9 inzendingen en het werk van Johan verkoos uit vier ingediende dossiers. De voorzitter geeft toelichting bij de gevolgde procedure. De drie bekroonde werken zullen, na gunstig advies vanwege de Raad van Beheer, worden voorgesteld op de Jongerencontactdag van 23 februari 2001.

5) Onderzoeksfaciliteiten

De Zeeleeuw heeft zijn eerste onderzoeksactiviteiten achter de rug. Bemanningsproblemen vereisen momenteel nog de nodige soepelheid inzake programmering. Een vlotte uitwijking

naar één van de andere schepen van afdeling Vloot kan in geval van problemen soelaas brengen. Op de vraag voor boottijd, volgde een positieve respons vanwege de wetenschappelijke wereld: nagenoeg alle boottijd voor 2001 is ingevuld, waarbij (voorlopig) alle groepen apart kunnen inschepen en dus hun programma integraal kunnen uitvoeren zonder te moeten rekening houden met andere medegebruikers.

Het protocol tussen VLIZ en afdeling Vloot van AWZ is klaar en dient nog enkel te worden ondertekend. Wat betreft investeringen aan boord van de Zeeleeuw kan gemeld worden dat de SCTD besteld is, de echosounder reeds is geïnstalleerd, het data-acquisitiesysteem binnenkort operationeel zal zijn en het meteosysteem is aangekocht maar nog niet geïnstalleerd. Suggesties voor bijkomende investeringen blijven welkom.

In de serres van De Haan wordt momenteel al voorbereidend (zaadbankanalyse)onderzoek gedaan door prof. Maurice Hoffman (RUG en Instituut voor Natuurbehoud). Eén serre werd daartoe reeds met verlichting en koelkast uitgerust. Het protocol inzake gebruik van de serres tussen VLIZ en afdeling Waterwegen Kust van AWZ is klaar en reeds deels getekend.

6) Vlaams Marien Data- en Informatiecentrum

De mediatheek telde in de periode 1 mei–15 december 2000 een vijftigtal bezoekers. Van 237 aangevraagde – en vaak moeilijk te traceren – referenties, konden 212 publicaties geleverd worden, door eigen speurwerk en netwerking (IAMSLIC).

De VLIZ Collected Reprints, met de verzamelde wetenschappelijke publicaties van Vlaamse mariene wetenschappers, worden uitgewisseld met 150 andere bibliotheken wereldwijd. Wekelijks wordt een elektronische lijst van nieuwe aanwinsten in de VLIZ mediatheek verstuurd naar alle geïnteresseerden. Binnenkort wordt de catalogus van de literatuur aanwezig in de VLIZ-mediatheek on line beschikbaar.

Tussen het VLIZ en de afdeling Waterwegen Kust wordt een samenwerkingsverband voorbereid voor wederzijdse dienstverlening betrekking hebbend op de data verzameld via het meetnet Vlaamse Banken. Deze samenwerking verleent VLIZ een soort portaalfunctie voor de gegevens van dit meetnet en zal een vlottere toegang tot deze data voor wetenschappers mogelijk maken. Een selectie van de gegevens zal via de VLIZ website ter beschikking worden gesteld van onderzoekers en VLIZ zal het aanspreekpunt worden voor aanvragen. Jean Lanckneus juicht deze stap toe, maar waarschuwt tevens voor de niet onbelangrijke inspanning die dit zal vergen.

De administratie Wetenschap en Innovatie (AWI) heeft VLIZ gevraagd de lokale organisatie van de '1st Meeting of the Intergovernmental Working Group on IOC Oceanographic Data Exchange Policy' te willen ondersteunen. Deze workshop kadert in de initiatieven van het IODE netwerk van IOC en wordt van 29 tot 31 mei te Brussel georganiseerd door een Vlaams-federale samenwerking (AWI-DWTC). VLIZ treedt op als 'local organiser'.

Om een optimale samenwerking te garanderen, wil VLIZ samenwerkingsovereenkomsten afsluiten met de federale instellingen BMM en Departement Zeevisserij. Dit is trouwens vastgelegd in de beheersovereenkomst die het VLIZ afgesloten heeft met de Vlaamse Gemeenschap en de provincie West-Vlaanderen. Eind september werd met BMM afgesproken dat VLIZ een sneuveltekst zou maken ter voorbereiding van een akkoord. Deze werd kort daarop overgemaakt aan BMM. Tot op vandaag volgde op deze stap geen reactie. De samenwerkingsovereenkomst behelst naast een algemeen luik, een luik inzake data- en informatiebeheer. Het algemene luik voorziet in de afstemming van de

vaarschema's van Zeeleeuw en Belgica, alsook in het verhogen van complementariteit en compatibiliteit.

7) Wetenschappelijke activiteiten

VLIZ nam tijdens het weekend van 21-22 oktober jl. deel aan het Vlaamse Wetenschapsfeest te Oostende (Media Centre). Acht Vlaamse onderzoeksgroepen maakten van deze gelegenheid gebruik om, onder de VLIZ vleugels, hun activiteiten aan 19.000 bezoekers tentoon te spreiden. De VLIZ stand was bovendien geclusterd met die van de Strandwerkgroep, het Marien-Ecologisch Centrum en Horizon-Educatief, zodat de zee manifest vertegenwoordigd was. Ook de Zeeleeuw kon worden bezocht.

Ook de studiedag 'De Oostendse Spuiikom: historiek, onderzoek en beleid' op 8 december georganiseerd door het VLIZ, trok heel wat aandacht (150 ingeschrevenen + pers). De belangrijkste concrete realisaties voortspuitend uit deze studiedag behelzen een nog samen te stellen publicatie in verband met de Oostendse Spuiikom en de vraag vanwege de beheerder WWK aan het VLIZ om een beheerscommissie op te richten en te willen voorzitten. De wetenschappelijke commissie adviseert deze laatste vraag gunstig t.a.v. de Raad van Beheer.

Begin januari worden alle VLIZ leden aangeschreven met de vraag om deel te nemen aan de VLIZ Jongerencontactdag en Algemene Vergadering die zal doorgaan op 23 februari te Brugge (Provinciehuis Boeverbos). Tevens wordt aangedrongen op een actieve inbreng in de door VLIZ georganiseerde postersessie en competitie.

VLIZ is actief betrokken in de organisatie van drie symposia, te houden tussen nu en eind 2002. Voor het EAS-VLIZ symposium rond 'Aquaculture and its role in integrated coastal zone management' (19-21 april 2001) wordt verwezen naar het document in bijlage.

Daarnaast zijn onderhandelingen gestart om in november 2001 samen met DWTC een tweedaags symposium te organiseren rond 'Duurzaam Beheer van de Noordzee'. Ter discussie staan de mogelijke input vanwege het Genootschap van Geologen van de Universiteit Gent (GGG) en de juiste toedracht van de Vlaamse en federale inbreng in het programma. Er wordt aangedrongen op een compacte en goed ingevulde activiteit met evenredige inbreng vanwege federale en Vlaamse zijde. Verdere gesprekken volgen in januari.

Het derde initiatief behelst een internationaal symposium i.v.m. marien databeheer, te organiseren in het najaar 2002. Ideeën rond een 'Ocean Data Symposium' werden intussen positief onthaald binnen het IODE netwerk. Concretere invulling volgt in de loop van de volgende maanden. Een idee kan zijn een technische workshop van 2-3 dagen te laten volgen door 1-2 dagen waarop wetenschappers en datamanagers met elkaars noden geconfronteerd worden.

8) Publicaties

Naast de publicaties vanuit VMDC (VLIZ Collected Reprints, Library Acquisitions, website) verzorgt VLIZ nog drie vaste publicaties: VLIZINE, de VLIZ Nieuwsbrief en de Grote Rede. VLIZINE is een maandelijks verspreid elektronisch magazine met korte, praktische informatie over marien en kustgebonden onderzoek en beleid. De VLIZ Nieuwsbrief verschijnt driemaal per jaar, is een echt ledenblad en brengt op een luchtige en kleurrijke wijze informatie over onderzoeksactiviteiten van Vlaamse vorsers en eigen activiteiten. Vanaf januari zal met dezelfde frequentie een nieuwe publicatie in het leven worden geroepen. Deze 'De Grote

Rede' wil een forum zijn voor geïntegreerd kustzonebeheer en wordt samengesteld door een zelfschrijvende redactie van een tiental jonge mensen gerekruteerd uit diverse onderzoeksinstellingen, disciplines en beleidsinstanties.

9) Stand van zaken Vlaams-Nederlandse samenwerking

Vanuit het VLIZ is er weinig nieuws te melden inzake de Vlaams-Nederlandse samenwerking voor kustgebonden onderzoek. Concreet betekent dit dat VLIZ niet meer bij het implementeren van het programma betrokken is, en dus de nodige stappen zal zetten om de overeenkomst met de Vlaamse Gemeenschap in die zin formeel te wijzigen. Magda Vincx meldt dat er intussen wel degelijk schot in de zaak zit. Er werd een beheerscomité samengesteld, dat reeds tweemaal is samengekomen en bestaat uit vier leden voor het FWO (Frank Dehairs, Patrick Meire, Frans Ollevier en Magda Vincx) en vier leden voor NWO. Er wordt gedoeld op inhoudelijke samenwerking rond het Schelde-estuarium, tussen Nederlandse (tiental onderzoeksinstellingen, administratieve overheden of universiteiten) en Vlaamse (enkel universiteiten toegestaan als partner; wel kunnen VLIZ, IN en andere wetenschappelijke instellingen deelnemen als geassocieerd met universiteit) partners.

Vanwege de beperkte middelen die met de Vlaams-Nederlandse samenwerking zijn gemoeid, dringt de wetenschappelijke commissie er sterk op aan om vanuit Vlaamse hoek gemeenschappelijke initiatieven te nemen. De commissie oordeelt dat VLIZ zich hierin alsnog een bemiddelende rol moet toebedelen. Concreet wordt voorgesteld om via een schrijffactie naar de belangrijkste Vlaamse actoren te polsen wat de bereidheid is tot samenwerking en, indien positief, hierrond op korte termijn een vergadering te beleggen.

10) Netwerking

Inzake internationale networking is VLIZ recent lid geworden van MARS (Network of European Marine Research Stations) en EFMS (European Federation of Marine Science and Technology Societies). VLIZ wordt ook betrokken bij de EC Concerted Action BIOMARE (Implementation and networking of large-scale long-term MARine BIODiversity research in Europe). Alle drie de initiatieven worden kort toegelicht door Jan Mees.

11) Varia

Geïnteresseerden kunnen een kopie verkrijgen van het rapport 'Noord-Frankrijk en West-Vlaanderen: partners voor de toekomst. Grensoverschrijdende samenwerking'.

De data van de volgende wetenschappelijke commissies worden vastgelegd op:

- vrijdag, 16 maart
- vrijdag, 1 juni
- vrijdag, 21 september
- vrijdag, 7 december

Deze vergaderingen starten telkens om 14 uur en zullen tot nader order doorgaan in het Geologisch Instituut, Campus De Sterre S8, te Gent.

12) Volgende vergadering

Vrijdag 16 maart 14u. De Sterre S8.